

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntagma Iuris || Vniversi, Atqve Legvm || Pene Omnivm
Gentivm, Et || Rervm Pvblicarvm Præcipvarvm,||**

Grégoire, Pierre

Francofurti ad Mœnum, M.D.XCIX.

VD16 VD16 G 2999

13 de Simonia, & simoniacis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97739)

Sicuti nec ebrietatem, *Lnc. de Pen. ubi proxime*. Nam et si mitior pœna interdum delicti commissio per ebrietatem imponatur, *l. omne delictum §. per vinum, de re milit. P. c. sane, & cap. inebriauerunt, 2. 2. 9. 4.* in aliis tamen excusatio ebrietatis culpam non minuit, sed auget. Vitiū ebrietatis est, & vix permittit ecclesia orare pro illis, qui in ebrietate moriuntur. *c. 1. de reliq. & venerat. sancto.* ut nec pro illis, qui se ipsos occidit. *c. placuit, & ca. si non licet. 2. 3. 9. 5.* In summa, si probe de hoc crimine, videlicet blasphemias ipsas, nū atroces leuioresve sint. Subinde personas, quæ sint, num erronee, pediti homines. Integræ vitæ, hæretici, &c. Postremo negotiū, quæ mente dictæ prolatare sint, in qua causa, in ludo, in contentione, in ira, in furore, consulo, &c. ¶ Deieratio ¶ ad blasphemiam leuiorem pertinet, quæ est consuetudo pessima proleuissimis aut nihili rebus, inuocandi in testimonium Deum, aut diuos, aut iurare per cœlum, per terram, & alia, quæ Deus prohibet in specie, *D. Math. c. 5. D. Jacob. c. 5.* & ne nomen Dei in vanum sumatur. *Exod. cap. 20.* Deierabant mulieres antiquorum per Herculem, abstinebant enim sacrificio Herculeo: viri per Castorem. Cuius rei rationem ferre non facile est. Ad eum autem, quod iurandum per Pollucem est, & viro & feminae commune est. *Gellius, lib. 1. l. c. 6.*

De Simonia, & simoniaci.

CAP. 13.

In decreto Gratian. per 7. q. causa 1.
Et lib. 5. Decretal. tit. 3.
Lib. 5. Extravaug. com. tit. 1.

- 1 Simonia crimen lese maiestatis diuine. & hæresis.
- 2 Simonis Magi impostura. & prodigia.
Incantationes Simonis Samaritæ miræ. eod.
- 3 Simoniaci unde dicti. Et Giezite qui.
- 4 Simonia inter crimina grauissimum.
- 5 Avaritia radix pessima, simonia, & aliorum.
- 6 Ambitus similis simonia.
- 7 Simonia quid: & duplex, mentalis & realis.
- 8 In simonia quomodo res consideranda.
- 9 Simonia in quibus committatur, & num. 10. 11. 12. 13. & 14.
- 10 Benedictio vis, & quomodo in nomine Dei Tetragrammaton fieret.
- 11 Simonia non est, aliquid ex laudabili consuetudine pro spiritualibus sacerdotibus porrigere alia tantum causa, quam nundinationis.
- 12 Pro consecratione aliquid accipere, simonia.
Christi nomine a presbyteris accipere, simonia est. eod.
- 13 Vicarius, vel alius administrationis ecclesiasticæ nomine dare, simonia.
- 14 Religionis vel canonicatus ingrediendi causa aliquid petere, vel conuenire, simonia est, aut pro pastu exigere. & 16.
- 15 Religionem ingredi inconsulto principe aliquando non licuit in Francia, quare.
- 17 Electio simoniaca est, si pro suffragio seu voce detur ab electo, vel ab aliis etiam electo in scio: & quando, si ab aliis detur, non nocet electo. & num. 2. 9.
- 18 Beneficium quando simoniace dicatur possessum.
- 19 Beneficium litigiosum si transactio facta de eo sit, qua censetur simoniaca, tamen non vacat per simoniam.
De beneficio valet facta amicitabilis compositio, etsi non valeat transactio. eod.
- 20 Beneficiorum permutatio cum pacto, nisi fiat sub beneplacito superioris, est simoniaca.
- 21 Simoniacus est, qui in beneficio litigioso corrupti iudicæ, qui quid habendi causa nominationem, aut electionem, qui pecunia accepta renuntiat nominationi vel electioni.
Recipiens a publico delinquente, ne poeniteat, vel a poenitente, ut absoluat, numer. 2. 2. & homagium pro spiritualibus faciens, & c. 23.
- 24 Simoniaci in personis quid considerandum, & de eorum intentione.
- 25 Simoniaci faciunt pro spiritualibus dare munus, fauorem, precium, preces.
- 26 Beneficium pro stipendiis debitis conferre, simonia est.
- 27 Beneficium conferre proximis quando simoniam habet vel non.
- 28 Patronus filium idoneum presentare potest.
- 30 Simoniaca duplici modo, vel quia simoniaca ideo prohibita, vel

quia prohibita, ideo simoniaca.

31 Simonia commissæ plures pœna.

Excommunicatio, sacramentorum priuatio, collationum vel simoniaci facti nullitas, priuatio ipso iure beneficii. & 13. & 33.

33 Beneficium per Simoniam adeptum impetrari potest ante declarationem simonia. & 34.

34 Beneficium per incapacitatem possessoris impetrari in Gallia nequit ante declarationem incapacitatem.

35 Beneficio simoniace promissus etiam si in scio, si simonia facta sit, debet illud eiurare in conscientia. vide & 40.

36 Simoniace beneficium possidens, quomodo purgare possit simoniam.

37 Simonia in ingressu religionis commissæ quomodo puniatur.

38 Simoniace data vel accepta non restituntur danti, nec remanent apud accipientem, sed dantur ecclesie, in cuius iniuriam simonia fit.

39 Renunciatio simoniace facta quomodo improbanda.

41 Simoniaci in beneficiis a quibus dispensari potest.

42 Beneficii litigiosi concordia, aut non litigiosi permutatio quomodo fieri debeat.

43 Simonia que locum non habet in curia Romana, & que habeat.

44 Beneficiorum taxationes curie Romanae, & burisale regula cancellaria & annate in Gallia sublata.

45 Concordata quatenus non seruanda in Gallia.

46 Simoniace beneficium viuens affectus, ut puniatur.

47 Simoniace ordinantis & ordinari pœna.

Simonia ¶ crimen ad exemplum criminis maiestatis accusatio. nem habet, *cap. si quis, §. porro, 6. q. 1. c. sane, 15. q. 3. l. si quemquæ, 29. de epis. & cler. C.* et si in pœna differant, *d. c. si quis, §. porro, & c. fin. 6. q. 1. c. licet Heli, §. pen. de simo.* Et qui in simonia labem incidunt, hæretici habentur, *c. quicunq, cum 2. seq. 1. q. 1. can. cum liquet. ca. presbyter si pecuniam, eo. c. quoties, de simo.* atque ut hæretici accusantur, in *d. §. porro, & ca. fin. §. sed cum omnes, 6. q. 1.* Et nomen ipsum simonia, quod secliam significat particularem ab ecclesia Catholica, perse docet, hæreticos esse simoniacos. Siquidem ab auctore erroris Simoniaci dicti sunt, *c. qui studet, 6. q. 1.* ut reliqui hæretici, & schismatici. Montanistæ, Manichæi, Priscillianistæ, & eius farinae alii nebulones. *l. damnatis, 6. C. de hereti.* ¶ Simon ¶ Magus quippe, ut in historia recensetur Apostolica, primus tentauit gratiam haberi & dandi Spiritum sanctum mercari ab Apostolis per manuum impositionem, & operandi sacra miracula: acceptique obsecratam hanc pecuniam oblationem & perditam metem responsum ab eis, pecunia tua tecum sit in petitionem, quod exitimasti donum Dei per pecuniam possidere. *Actuum, 8. c. reperiantur, 1. q. 1.* Addictus enim in impiissimis magicis artibus, existimauerat prodigia & incantamenta, quæ callebat dæmonica, factis miraculis contingenda pretio, ut homines in sui maioræ traheret admirationem, quam etiã Claudius Cæsar & populus rudis veneratur aliquid esse, donec illius artes cõsulæ & patefactæ Dei virtute a Beato Petro fuerint. In cuius victoria plures fuerunt quoque ab errore reuocati. Tantum enim ille Samaritanus Simon præstigiis dæmonum in peius profecerat, ut se pro Deo iactaret, & filium Dei Christum. Ludicra quædam, quæ vulgares demerabant, addens. Videbatur enim illum statuas per se ipsas iubere mouere, vasa domestica seipsa transportare, ipse flammæ sibi circumdans non videbatur, ferebatur in aere, ex lapidibus fuso factis panes reddebat, draconis formam inducens, in aurum se totum transformabat, fores probe occlusas recludebat, medebatur incurabilibus, ut putabatur, morbis: & alia plura, quæ illi nomen impostoris seu magi dederunt, & quæ parum aut nihil illi profuerunt, quin suo scelere detecto misere interierit, *de istis omnib. præstig. & vita & morte Simonis Magi, Niceph. Callist. lib. 2. ca. 27. Irenæ. cont. hæreses, ca. 20. Abdiar, lib. 1. histo. Apost. Clem. in lib. recognitio.* remanente tamen sua nundinationis spurcissima nota, quam qui sequuntur, simoniaci dicuntur. ¶ Atque ¶ eo nomine quoq, & qui diuina dona pretio distrahere a moluntur, continentur: qui Giezitæ, a Giezi auctore primo venditionis diuino appellati sunt. *4. Reg. 3. d. c. qui studet, 1. q. 1. c. sicut simonia, de simo.* ut cetera crimina eius comparatione pro nihilo reputentur. *c. per tuas, 32. §. pen. eod. ca. fin. 1. q. 7.* Quia grauius sit æternam, quam humanam offendere maiestatem. *auth. Garzaros, de heret. C. c. vergentis, eo. ap. Greg. c. sicut qui ecclesiæ, 17. q. 4.* Et qui in religionem publicam committit, in omnes infert iniuriam, crimenque

erimenque patrat publicum, *Manicheos, C. ad heret. habet;* di-
 uinam uim aduerfionem promiffimam & certiffimam, nempe
 damnationem aeternam, ni poenitentia & iuftis aliis modis elua-
 tur; idq; c. 8. Actorum indicat, dum dixit Simoni Mago Petrus, ut
 eius pecunia efferet cum illo in perditionem. Indicat & leptra quae
 adhaerit Giezi & eius posteris, 4. Reg. c. 5. Et quod dicitur de Iero-
 boam, qui faciebat sacerdotibus eos, qui eius impleuiffent manus,
 3. Reg. c. 13. cuius domus & posteritas destructa, 3. Reg. c. 15. Fidem
 & facit iude exemplum qui negotia uenditione Domini nostri
 Iesu Christi, laqueo le fufpendit quod & refertur in c. 65. q. 1. q.
 1. Sed & in hoc si monia feclere facilligium intercedit & impie-
 tatis, dum ea quae pretium nullum aequale recipere poffunt, mo-
 dico & uili pretio quis in commercium pertrahere nititur: cum
 ei quae diuini iuris funt, humano non poffint pretio & commer-
 cio acquiri, §. nullius, de rer. diuis. Inter stipulantes, §. sacra, de ver.
 oblig. P. §. idem iuris, de inutil. stipul. l. sed Celsus, de contrab. emt. P. l.
 oblig. P. §. idem iuris, de inutil. stipul. l. sed Celsus, de contrab. emt. P. l.
 hanc legem, 2. §. l. 1. §. quod foluerit, 23. eod. tit. facit c. qua. femel, 19.
 q. 3. l. in tantum, §. femel, de rer. diuis. in P. §. sacra, eod. tit. u. §. Anaricia
 §. radix est istius criminis, licet & aliorum plurium, ex quo in ec-
 clesiam Dei irreptit, c. diaconi, §. nunc autem, 93. dist. 11. Et proin-
 de pelfifera dicitur radice orta simonia, c. cum liqueat, 1. q. 1. Et ita-
 tim ubi apparet incipit eliminanda, c. ficut simoniaca, 6. de simon.
 c. 2. §. fin. eod. tit. in ext. com. ne lues reliquum corpus inficiat, ne ue
 hac simoniaciis in alia tranfeat peccata, ut pote caecus iam cupi-
 ditate redditus, c. anaricia, de praeb. apud Greg. uide peccata auari-
 c. ficut, 47. dist. 11. Et Eccles. 10. & auaricia idolorum feruus effe-
 ctus, cap. idololatria, 28. q. 1. D. Paul. ad Coloff. 3. ca. cum omnibus, §. c.
 6. ficut uergeri, 1. q. 1. Putantur communiter interpretes idipsum esse
 simoniam in fpiritualibus, quod in officiis fecleribus ambitus.
 7. Simonia t porro est uoluntas, mediante pretio, uel pactione
 feu fauore illegitimo, confequendi, emendi, uel uendendi fpiri-
 tualia facra, uel fpiritualibus huiusmodi annexa, hac finitio colligi
 potest ex gloss. in summa, 1. q. 1. §. c. qui studet, ead. q. 1. aliam finitio-
 uide apud Hofien. Haec duplex, mentalis una, c. qui studet, 1. q. 1. &
 quae ad actum peruenit alia. Mentalis, quod pertinet ad Deum,
 qui falli non potest, praenam diuinam expeclare debet, dum quis
 fine pactione ea nihilominus fpiritualia dat facra, ut temporalia, ut
 confequatur uel contra, si temporalia, ut percipiat fpiritualia. Ec-
 clesia tamen hanc non punit, quia de occultis non iudicat, c. a no-
 bis, de fenten. excomm. c. unico, §. cum enim, ut eccles. benef. sine qua
 dimittit. conf. c. confultasti, 2. q. 4. & nisi quatenus in actum perue-
 nit, c. ex tua, 20. §. c. si de simo. et paria, non esse, & non apparere, in
 hoc casu habentur, in iudicio humano, l. in lege, de contrab. emt. P.
 8. quod de alia tantum agit. Ita q; in simonia confideramus res,
 ex quibus uel in quibus simonia committitur: uel uidelicet quod funt
 fpirituales & Dei beneficia, uel quae ad cultum Dei, uel eius rem
 pertineant: cum rebus temporalibus, quae cum his permittantur.
 Item cum his personas quae interueniunt, a quibus fit simonia. Et
 negotium quod geritur, & ad quem pertineat factum simonia-
 9. cum, & intentio negotiantium in istis. At t quare haec confide-
 rada funt, docebit poena simoniaciis impofita. Res simoniaca ha-
 bite funt, primum pro benedictione nuptiarum, uel aliarum rer-
 um, uel pro exequiis mortuorum, qui piam temporale cu pa-
 ctione uel conuentione accipere. Et nolle nisi dato pretio benedi-
 dicere, c. sua nobis, 29. §. c. cum in ecclesia corpore, de simon. Quia
 10. t benedictiones inter facra & fpiritualia ponuntur, cum non fiat
 nisi in uocato Dei nomine, & sacerdos fit qui inuocat, Deus au-
 tem benedicit, ca. dictum est, 1. q. 1. Num. 6. Et fcribit Rabi Mofe.
 Aegyptius filius Maimonis. Rab. Mofe. in Aegy. in 61. c. prima par-
 tis libri more, sacerdotibus Hebraeorum tantum licuiffe pronun-
 tiare nomen Tetragrammaton יהוה, quod debent populum
 benedicere per fecem hamephorale, id est, per nomen Dei expo-
 fitum, 12. uel 42. literarum, quod ex praedico nomine quadrilite-
 ro nascitur, Gal. lib. 10. con. Ind. c. 2. Fiebatque haec benedictio per
 sacerdotem, tribus digitis ambarum palmarum erectis, & duobus
 depreffis, ad designandam personarum in uia effentia diuinitatis
 trinitatem, Rab. Mofe. in proximo citato loco. Doctet & benedictio-
 nes pendere a folius Dei aucteritate exemplum Balaam, Numer.
 c. 22. 13. §. 24. Item & maous impofitio, quae cum orationibus
 sacerdotum fit, manus 1. quae 1. benedictionem habet. Accedit
 quod Dauid de forma benedictionis ait, §. non dixerunt qui pra-
 ueribant benedictio Domini super uos, benediximus uobis in nomine
 Domini, Pfa. 128. Inde quoque simoniaci habetur, pro manuum
 impofitione qui piam repofcere, can. 1. de simon. can. epifcopum, 1.
 11. quae 2. §. Laudabilis t tamen confuetudo, qua receptum est ali-

quid pro fuperioribus rebus & fimilibus, facer dotibus porrige-
 re, improbanda non est: quinimo laici eam feruare cogendi funt
 cum nota haeretica imperatis, si contradicant, c. ad apofolicam,
 42. de simon. c. qualicumque, 1. quae 3. Neque ad simoniam pertinent,
 quae alio nomine, quam nundinationis & commercii dantur &
 accipiuntur a sacerdotibus, & iis qui diuina beneficia nobis dif-
 penfant: ueluti, si in allimenta & fumus qui ab eis funt in cura &
 follicitudine uifitationis, uel auxiliario nomine praebentur tem-
 poralia, ca. indices, 1. quae 1. ubi late hoc explicatur ca. tua nos, ca. et
 quaeftiones, de simon. Dignus est mercenarius mercede fua, D. Luca
 10. §. 15. D. Matth. c. 10. ad Timoth. 5. c. eccles. 13. quae 1. c. cum ex
 officio, de praef. & qualitati feruit, ex eo uiuere debet, ca. cum fecun-
 dum apofolum, de praeb. c. ex his, 12. quae 1. non alligandum os bo-
 ui trituranti, Deuteron. 25. 1. ad Corinth. 9. & quia ad onus eligitur,
 repelli non debet a praemio, d. c. cum fecundum, §. c. caritatem, 12.
 quae 2. c. quicumque, c. eccles. 13. ead. quae 2. l. unic. §. pro fecun-
 do, de caduc. tollen. Cod. Nec minus gratis iudex facere dicitur, qui
 sportulas accipit, l. plebifcino, de offi. pro. P. ca. cum ab omni, de vit.
 §. bon. cler. §. Secundo, t & simonia dicitur, aliquid dare pro con-
 feclerationibus epifcoporum, benedictionibus abbatum, c. 1. §. ca.
 ficut pro certo, de simon. pro ecclesiarum confeclatione, excepta
 procuracione, c. cum fit Romana, eod. pro ordinationibus clericor-
 um, d. c. 1. §. ca. ficut pro certo, §. c. ex multis, ca. res ecclesie, ca. si quis
 praebendas, 1. q. 3. ca. ordinationis, 1. q. 1. pro chrifmate ecclesie diftri-
 buendo, abolita contraria penitus confuetudine, d. c. ficut pro cer-
 to, §. cap. ea qua. 16. §. c. in tantum, de simon. §. Pro t ministerio ec-
 13. clefiastico feu uicariis exercendis, ca. ad noftram, §. c. confalutem-
 re, 36. de simo. pro abfoluacione excommunicationis danda aliquid
 petere, ca. ad aures, 24. eod. pro sigillis, quae uocantur pafte lla, litera-
 rum ordinationum, c. 15. eod. c. si quis obiecerit, 1. quae 3. pro qui-
 buscunq; recipiendis facramentis, c. dictum est, §. c. quicquid, 1.
 quae 1. ut pro baptifmo, & confirmatione, c. baptizandus, ca. quic-
 quid, cap. placuit, §. can. ut nullus, 1. quae 1. pro euchariftiae praebi-
 tione, d. c. dictum est, 1. q. 2. & fimilibus. Pactum omne de dando a-
 14. liquo pro fpiritualibus, c. fin. de pact. §. Et t proinde prohibutum ut
 simoniaci, ex pacto pro ingreffu religionis feu monasterii quip-
 piam petere uel ftipulari: nulla prohibitione facta de oblatione
 libera, c. tua nos, 34. de simon. quae fponanea non improbat. Im-
 probatur tamen, ne pro pafte seu conuiuio quaedam non oblata,
 in receptione feu initiatione canonicatus, uel regulae monacha-
 lis, ca. ueniens, 19. ca. Iacobus, de simon. ca. si quis obiecerit, §. c. fin. 1. q.
 3. Neque in contrarium admittitur fucus paupertatis mona-
 sterii, neque diftinctio fexus, monasteriorum mulierum & uirorum,
 ca. quoniam simoniaca, ca. 4. c. de simon. Quamuis D. Thomas non
 improbet morem recipiendi pro ingreffu monasterii, si mona-
 fterium paupertate prematur, & eius opes non fufficiant recipi-
 endis: cui tamen aduerfatur concilium generale, dist. c. quoniam.
 Melius e alim est non recipere fupra facultates, si eas in fufficien-
 tes arbitrat, quam impingere in simoniam, aut malum facere,
 ut inde eueniat bonum: bonum enim bene fieri debet, ut profir-
 15. fuerunt aliquando & dete. & alibi artes, ut ait Beatus Rhe-
 nauus lib. 2. rerum Germanicarum, quibus qui opibus pollerent a
 callidis monachis circumuenirentur, & eos ueluti pilces in naf-
 fello pellicerent: ut fuerit ideo lex Franca lata, ne liceret incon-
 fulto principe fe addicere monasterio. §. Aufterius t in addit. Ca.
 16. pell. Tholo. 31. quae 1. fcribit, nihilominus ualere ftatuta ecclesia-
 rum, ut pro receptione in ecclesiam praefetur modicum quip-
 piam, ut cappa, lectus, uel aliud modicum in uilitatem & refe-
 ctionem ecclesiae, non autem in priuam uilitatem canonico-
 rum, ex fententia Hofienfis, argum. c. cum omnes, §. ca. ex parte, de
 confitut. Refoluit tamen Guido Papaeus de fione 80. non poffe
 ualere pactum, ut quid detur pro ingreffu monasterii, tanquam
 simoniacum. Citat & Baldum in l. si quemquam, de epifco. §. cleric.
 qui hanc difcutit in utramque fententiam. Ut & beneficia con-
 ferre reuera portione, simoniacum, c. 2. Maribus, §. ca. nobis, de
 simon. c. penult. de elect. §. Inter t simoniaca quoque connumerat-
 17. ur, aliquid promittere uel dare pro fuffragio electionis, c. unic. §.
 fin. ut eccle. benef. sine qua dimittit. confer. nisi ab inimicis electi, uel
 eo reclamante ab aliis detur uel promittatur, d. ca. nobis, §. c. ficut
 inis literis, de simon. §. Similiter t simonia, pro beneficio confe-
 18. quendo laigiti uel promittere, c. ex infinuacione tua, c. 26. eod. e. u-
 rare feu renuntiare beneficio pecunia accepta, ca. nisi cum pri-
 dem, de pact. pactum pro eo uel aliis fpiritualibus facere, c. fin. eod.
 potiffimum transigere de beneficio & fimilibus, ca. conftitutus,
 c. super eo, c. praeterea, de tranf. Quia tranfactio fieri non potest,

nisi aliquo dato vel retento, *transactio, C. eo. vnde simonia.* ¶ Hic
 19 ¶ tamen dignum obseruatione arbitror, beneficium litigiosum,
 de quo transactum est, quamuis nulla sit transactio, non ideo va-
 care, sed litigii causam pristinam restitui, & rursum secundum eam
 agi, *gloss. in ca. constitutos, eod.* Sed & receptum est, non improbari
 concordiam de beneficio, si amice & gratis fiat de lite, *dist. c. super*
eo. c. statutus, c. de cetero, de transactio. vnde amicitia dicitur
 compositio. Imo si in arbitros de controuersia compromissum
 sit, pro bono pacis valet eorum sententia, quæ pro beneficio ces-
 so statuit alterutri pensionem annuam, *c. nisi essent, c. 21. de preben.*
 20 ¶ Item ¶ simoniaca dicitur permutatio beneficiorum, cum pa-
 cione aliqua vel conuentione interueniente, nisi in ea reserue-
 tur voluntas & auctoritas summi pontificis, *c. cum pridem, de pact.*
c. cum olim, & seq. c. que situm, de rerum permut. vt paulo postea in
 21 ¶ Pro ¶ simoniaco & is habetur, qui de beneficio
 contendens & litigans, corruerit iudicem, propter connexita-
 tem causæ, *gl. in c. uidentes, 1. quest. 3. Panorm. & Fel. in c. tua nos,*
de simon. idem Panorm. in c. cum ab omni, de vii. & honest. cler. Rebuff.
tract. de pacif. posse, nu. 198. Et qui laico dedit pecuniam, vt a prin-
 cipe obtineret episcopatum, aut abbatiam, vel ad eas vel similes
 nominationem, *c. de hoc, de simon. Barb. conf. 13. incip. a Ioue, col. pe-*
nal. 3. vol. conf. Sic & is qui pecunia accepta renuntiat nominati-
 oni, vel electioni de facta, vel contra, si det vt suffragia aucupe-
 tur, *c. cum super, & ibi Pan. 3. notab. de consec. Ioan. de Ayma, in com-*
men. ad concord. & ad rub. de conuento approbati in ver. pactionibus.
 22 ¶ Simoniacum ¶ quoque recipere emolumentum temporale a
 quo cuq; publice delinquente, vt episcopo, vel eius administris
 peccatum celet: vel vt non penitentem reconciliet: vel vere pen-
 nitentem a reconciliatione remoueat, *ca. nemo presbyterorum, de*
 23 ¶ *sim. ¶* Si ¶ quis pro consequendis spiritualibus hominum seu ho-
 magium faciat, *c. ex diligenti, c. 17. eod.* pro corrigendis excessibus
 & criminibus puniendis a laicis aut clericis pecuniariam pœnam
 accipere, & pecunia accepta in ecclesia permittere pällere, *ca. li-*
cet, de pœn. Permutare temporalia cum spiritualibus, c. fin. de rer.
permut.
 24 ¶ In ¶ persona quibus simonia fit, consideramus intentione,
 & cuius causa committant. Nam non datum vel acceptum facit
 simoniam, sed si detur ea intentione, vt accipiantur spiritualia: vel
 si quis det spirituale pro remuneratione temporalis, & cum
 pacto, *c. si questiones, & c. tua nos, de simo. c. quicquid, 1. q. 1. ¶ Exi-*
 25 ¶ *stimant: ¶* inter temporalia, quæ pro spiritualibus data faciunt si-
 moniam, interpretes, pretium seu emtionem, munus, fauorem,
 preces. De pretio & pactionibus expedita res est ex iam dictis. De
 munere quoque, in quo quantitate modicum etiam excusare
 simoniam dicunt, & contra arguere, si magna, *d. c. & si questiones,*
& c. tua nos, & c. iudices, & c. si quis abiecerit, 1. q. 1. adhibito mode-
ramine, quo in censendis largitionibus seu xenis in iudices vitu-
ri, i. q. 1. de off. proconsul. P. 1. plebs civium, de off. proconsul. P.
 26 ¶ Dicitur ¶ hic tamen simonia, si eo animo beneficium confe-
 ratur famulis, vt loco sit stipendorum debitorum, vel vt stipen-
 dia debita remittant, *c. sunt nonnulli, 1. q. 1. ¶ Quod & detestabile vi-*
 27 ¶ *sium est, vt & suis, vel nobilibus indignis famulis ad gratiam dom-*
 inorum conferre, vt qui hoc fecerint, Antichristi dicantur, *ca.*
peruenit, 1. q. 3. Dignis tamen famulis, semota omni pactione vel
 remunerationis spe, non est improbatum, *c. cum in cunctis, de elect.*
 27 ¶ Exemplo ¶ simili, simonia iudicatur conferre beneficium fauore
 vel amore humano, seu proximitatis habita ratione, *d. ca. sunt*
nonnulli, & c. tuam, de ata. & qual. c. vn. §. in omnibus in ver. carnalita-
tem, vt eccl. benef. sine qua dimitt. confer. contra, si femota humana
 omni affectione conferatur proximo idoneo, vt extraneo. ¶ Quo
 28 ¶ casu magis laudandus, quam vituperandus venit collator, *c. non*
satis, 86. dist. in gl. & D. D. in c. 1. de cobab. cleri. & mul. express. in c. si-
lium, 1. q. 1. c. dilectus, & ibi Pan. in 1. not. de preben. Pan. late in conf.
96. incip. Iesu, vol. 2. Vt & patronus ad ecclesiam vacantem recte
 presentat filium idoneum, & capacem muneris, *Pan. in ca. consu-*
luis, de iure patro. Quia ceteris paribus, quis potius suis, quam ex-
 traneis benefacere tenetur, *d. c. non satis, 86. dist. c. omnino, 31. dist.*
 Neq; quisquam vnquam carnem suam odio habuit, sed eam fo-
 uet & nutrit, *D. Pau. ad Ephes. c. 3. c. non est memmus, 13. q. 2. Cauere*
 tamen oportet episcopos, ne hoc pretextu facium Deo, qui eun-
 cta nouit, facere velint, ne incidant in titulum de filiis presbyte-
 rorum: neve successione hereditariam in beneficiis admittant,
 aduersum ea quæ iam prohibita fuere, *c. transmissa, & c. ad extir-*
pandas, de fil. presb. c. consuluit, de iur. patron. c. apostolica, 8. q. 1. c. ac-
cepimus, de pacti. Nam Iuuen. Sat. 2.

*Ultra Sarmatus fugere hinc libet & glaciam
 Oceanum, quoties aliquid de moribus audent,
 Qui Curios simulant, & Bacchanalia viuunt.*

¶ Inuoluntur ¶ crimine simoniæ non solum qui sibi acquirit spi-
 rituale, vel dat verita, vt habeat spiritualia, vel si ipse dat: sed etiam
 & is, cuius nomine, & in cuius utilitatem hæc nundinatio fit, vel
 sciente, vel incio eo facta est, *c. nobis, 27. & c. Mathaus, 23. de sim.*
c. Cumana, c. ecclesia vestra, de elect. ¶ Ceterum ¶ considerantur
 nostra & rationem prohibitionis simoniæ duplici modo. Quippe
 quia simoniaca quædam dicuntur, quod verita sunt, vt simoniaca:
 alia vt simoniaca prohibita sunt, quia simoniaca essent sui natura,
gl. in c. ex parte, in 1. de of. deleg. in ver. dimittere, Pan. in c. 1. nu. 5. & c.
de simo. Quæ omnia propius discutiendi sunt, ad pœnam simoniæ
 legitimam constituendam, propter quam superiora adiecitimus.

¶ At ¶ pœna non vnus generis est, sed pro modis facti & nego-
 tii varia. Prior est excommunicatio, *c. quicumq; sacris, & c. qui fru-*
det, 1. q. 1. c. licet simoniaca, & c. 2. §. si de simo. Atque ipso facto hæc
 incurrit, quicumq; simoniam manifestam aut occultam commi-
 tunt, aut consentiunt, aut mediatores fiunt, cuiuscumque fiat
 dignitatis aut potestatis, a qua absolui nequeant ab alio, quam a
 summo pontifice, vel per alium in mortis tantum periculo, *c. 2. §.*
1. & §. statuentes, de simo. in extra. com. Et laicus vltra excommuni-
 cationem, sacramentorum declaratur exfors. ¶ Suntque ¶ simo-
 niacæ factæ electiones, confirmationes, prouisiones, & alie dispo-
 sitiones nullæ, in ecclesiis, monasteriis, personatibus, officii ec-
 clesiasticis: neque ius aliquod prouiso acquiritur, nec fructus suos
 facit, *d. c. 2. & c. ea quæ a sanctis patribus, 1. q. 3. Quod intelligendum*
 dicunt, si simonia realis interuenit, nempe si aliquid datum vel
 acceptum sit: non si solæ preces interueniant, quia illæ in dubio
 non faciunt simoniam in hoc seculo punibilem, *c. tua & Fel. in c.*
cum essent, de sim. late Gomez, in reg. Cancell. Rom. de trien. possess. q. 2.
 ¶ Obseruandum ¶ quoque hic eos, qui sola conuentione simoni-
 am committunt, iure communi antiquo, non dici priuatos ipso
 iure beneficio, sed priuatos per sententiam, *ca. presbyteri ibi pri-*
uatur, 1. q. 1. vt de occulto simoniaco quoque traditum est, ca. 2. de
consec. c. in futurum, de simon. præterquam si realis est simonia, D.
Gust. in suis decis. tit. de cond. decis. 5. Et conuentione simoniacum
 interim habere coloratum quidam putant, ad antiqua iura respici-
 entes, titulum, vt per iuros, homicidas, & alios, de quibus memi-
 nit Innocentius in *c. cum nostris, de concess. preben. ita & tradit Gom.*
 in *proxim. citata reg. de trien. possess. q. 12. in 2. princ. limit.* Iure tamen
 nouo, grauitate simoniæ acutus perpena, & frequentia delicti
 perniciose germinante, simoniaci siue conuentionales, siue rea-
 les sunt, ipso iure priuati dicuntur beneficiis, *c. 2. de simon. in extr.*
com. in concilio Constant. seu in pragmat. sanct. §. hinc autem sacer, de
annatis. Et ita beneficium simoniaci ipso iure vacat, & potest im-
 petrari ante declarationem simoniæ, quæ fieri poterit post im-
 petrationem, iuxta cap. cum secundum, de hereticis, in sexto, dis-
 putat. *Rebuff. 3. part. præceos benef. tit. de simon. renn.*

¶ Nec ¶ puto constitutionem Gallicam in Aureliacensibus
 comitiis latam, anno 1561. dum articulo 4. inhihet ordinariis
 collatoribus, iure deuoluto conferre beneficia per incapacita-
 tem possessoris, priusquam incapacitas fuerit declarata, intelligi
 de incapacitate, quæ per simoniam fit, sed de incapacitate alia,
 quæ egret declaratione, quando titulum coloratum qui possidet
 videtur habere: quia quis titulo simoniæ commissa, ipso iure pri-
 uatur, *Felin. in ca. 2. colum. 3. de rescript.* Et qui beneficium per si-
 moniam etiam per triennium vel amplius possedit, non potest
 iuari regula, de pacificis possessoribus, quamuis per triennium
 ante commissam simoniam possederit, *Rebuff. tractat. de pacifici.*
possess. num. 198.

¶ Ita ¶ electus simoniacæ non dicitur titularius vere, & proin-
 de etiam nullo interpellato, si sine velit prospere tum iri conscien-
 tiæ, illud eiurabit, *ca. Mathaus, de simon.* etiam si simoniam ipso
 non commiserit, & dum beneficium nactus simoniam commis-
 sam ignorauerit, vel a patre, qui emit sibi beneficium, vel ab alio,
c. nobis fuit, 27. eo. Si electio vitiosa est, & ita nocet electo, siue eius
 etiam culpa, *c. Cumana, & c. ecclesia vestra, de elect. §. si vero, in ver.*
simoniacum, de elect. in pragmat. sanct. ¶ Vt vis illata restat, vt here-
 dem quem nolebat relinquere, nocet non tantum si heres vim
 intulerit, sed etiam si eo incio alius eum instituerit compulerit, *l.*
si quis aliter statum prohibuerit, lib. 6. C. titul. trigefimo quarto. Si
 tamen electus, antequam eligeretur, reclamauerit huic pacto si-
 moniaco, pro sua electione inuito, vel pro confirmatione, ei non
 obest: quemadmodum nec simonia ab inimicis in caput eius, qui bene-

beneficium consecutus est, commissi ei officere æquum est, ca. si quis literis, c. 33. de simo.

36 ¶ Notandum tamen iura mederi posse simoniæ commissæ ab alio, quam a possidente, qui tamē etiam infamis eius labe inficitur, si is qui simoniæ obtinuit renunciet beneficium, & iterum impetret ab episcopo, c. ex insinuatione, potissimum si agatur de simpliciter & minori beneficio, de cuius simonia pontifex proprius dispensare potest, sic iuratum in eius manibus iterum conferendo, cap. nobis, & ibi gl. in ver. reprobanda, de elect. cap. ex insinuatione, eo. Sed hoc fieri debet, antequam electio fuerit acculata, ut simoniaci alioquin episcopus non conferat hoc modo, c. pen. de elect. ¶ A-

37 lia tamen in simoniaco ingressu religionis, vel in adeptione possessionis canonicatus regularis: ut abbas & monachi, qui acceptent pecuniam pro ingressu monasterii, ab officio & beneficio suspendantur, donec poenitentiam sibi impostam impleverint, c. dilectus, de simon. & receptus in aliud monasterium auctius promittendi causa transferatur, c. veniens, 19. c. de reg. 25. da. quoniam simonia, 40. eod. Videlicet, si per inquisitionē de simonia appareat: alioquin si per accusationem detegatur, convicti deponēdi sunt, c. dilectus filius, 30. c. de hoc, eo.

38 ¶ Dispensari tamen cum illis poterit, iuxta c. si. eo. per d. excessivum episcopum poenitentia solemnī imposta, & rebus promissis seu datis in vilitate monasterii adiudicatis, c. 1. de simo. in extra. commu. Ita enim placuit, ut per simoniam promissa vel data repeti quidem nō possint per danem, etiam si, qui beneficium promiserit & accepit, non poterit ex alia causa litare promissis, & beneficium dare: sed data repetita adiunguntur ecclesie, de qua simonia est facta, & cui iniuria hoc modo irrogata est, gloss. in c. de hoc, in verb. restituat, & ibi Panor. in fin. nota, de sim. Dispensa. & conc. clu. Guid. Pap. q. 381. d. Ayma. in §. 1. in ver. partitionibus, de convento. approba. per Latera. concil. in concord. probat. expresse, c. 1. §. si de sim. in extra. com. Et si iudicatum in supra curia Parisiorum refert Papius, lib. 3. Rhaps. arc. tit. 12. ar. 2. Et qui dedit ob turpem causam, in pari causa habet potiorē eum, qui possidet, l. 2. de conduct. ob turpem causam, C. l. 1. §. 2. eod. tit. P. l. transactio finita, C. de transact. sed ab eo qui possidet turpe hoc lacrum, tanquam ab indigno evincitur.

39 ¶ De tunc renunciatione quoque simoniaca traditum est, vacatio nem fieri, nec prout sum hoc modo beneficium retineri posse, c. ordinationis, 1. q. 1. Martheus & Fel. in c. de simoniaciis, c. 1. in institutione, de simon. Et placuit Rotæ resignationem factam simoniacæ, non tenere in præiudicium etiam resignantis, Rota in decis. 236. in antiq. tit. de resign. Innoc. in c. cū vniuersorum, de ver. perm. glo. in c. saper eo. de renun. Archid. in c. dudum de prob. in 6. Et nullam etiam esse collationem per simoniam factam, iam conclusum est, decis. Cap. Thol. 438. per d. c. cum vniuersorum, & Archid. in c. ordinationis, 1. q. 1. ¶ Et tunc idcirco & hic remedium querendum est possessori, ut gratiam a summo pontifice impetret, deponendo beneficium, & iterum assequendo, nota 1. q. 5. narrando simoniam summo pontifici cum clausula, perinde valere, & adiecto delegato cui committatur absolutio a labe simoniæ & excommunicationis, iuxta formam quam Rebuffus recenset, 1. par. prax. benef. 1. quom. benef. a. q.

41 ¶ Observandum tamen est, possessores beneficiorum adeptorum per simoniam, qui tamen non commiserint simoniam, ab episcopis diocesanis posse absolui, & gratiam obtinere beneficii, c. presentium, 1. q. 5. c. ex insinuatione, & c. de simoniaciis, & ibi gl. de simon. At cum iis, qui simoniam commiserint, a solo pontifice maximo gratiam fieri, c. nobis, & c. pen. de simo. plene in c. post translationem, de renun. Simili modo, cū in omni permutatione, & concordia seu conventionē de beneficio sit simonia quædam, c. cum pridem, de pact. Pan. in c. cum vniuersorum, 7. not. de ver. permus. episcopus non poterit probare eam, sed tantum summus pontifex, vel legatus eius, qui hanc acceperit potestatem, c. si. c. cum pridem, 42. de pact. ¶ Consulunt tamen quæ probe Doctores, ne pacificentes circa beneficiorum permutationem, concordiam absolute concludant, nisi ea lege, si approbetur, & quatenus approbabitur a superiore, c. questum, & d. c. cum vniuersorum, de ver. permus. id est, ut fiat sub beneplacito sedis apostolicæ, vel eius legati. Nec tamen prohibent iura permutantibus promittere se curaturos, ut permutatio fiat ab iis, a quibus recipienda est, arg. l. in illa, in 2. de verbor. oblig. nam verba illa accipienda erunt ex eo quod communitur fit, arg. c. ex literis, de sponsal. & cum auctoritate eius, quem intermittere oportet. Et sic Boerius decidit, decis. 205. per ea. olim. de restitu. spoliat. elem. vnic. in verbo, volentibus, eod. titu. C. & Rebuffus

probat in 2. par. prax. benef. tit. de permus. nu. 47. §. 2. 53. ¶ Quamobrem tamen quidam colligunt, in curia Romana simoniam locum non habere, aut poenam eius: quemadmodum nec in curia principis lex Julia ambitus. Quod tamen cum distinctione intelligendum est ex Panormitano in c. 1. nu. 5. §. 6. de sim. & communi interprete, gl. in c. ex parte, in 1. in ver. dimittere, de off. deleg. Nam quædam simoniaca sunt, quia ut talia prohibita iure positio sunt: & hæc accedente voluntate contraria vel gratia summi pontificis, simoniaca in curia Romana non sunt. Eo quod eius est legem interpretari, vel mutare, cuius est condere, l. 1. §. si. C. de leg. 1. princeps. eo. Et summus pontifex plenam habet potestatem super beneficia, & alia que sunt iuris positivi, c. proposuit, de concess. prob. Tractat & subtiliter idem Panormitanus in casibus, in quibus summus pontifex de simonia dispensare potest: & ipse non dicitur simoniam committere, qui suis vel prædecessorum constitutionibus non ligatur: tamen eum qui Papæ tradit ea de causa, simoniam committere, ut non possit agere poenitentiam retento beneficio, c. inquisitionis, de accusat. Ceterum alia sunt prohibita, quia per se simoniaca sunt. Et hæc si summus pontifex etiam committat, vel alius ex eius curia, incidunt in simoniam. Et idcirco Panormitanus existimat in d. c. 1. nu. 6. §. 7. de sim. & in c. ex stirpanda, §. quia vero, de prob. Papam accipientem pecuniam pro concessione beneficii, in quo inest ordinis executio, ut potestas ligandi & absolvendi parochianos, simoniam committere, quia est potestas spiritualis, gl. in c. licet, de poen. text. & gloss. in c. ex diligenti, de sim. c. altare, 1. q. 3. ut si episcopatū accepta pecunia conferat, in quo ordo est, c. reperitur, 1. quæst. 1. ¶ Quocirca tamen in Gallia merito videtur sublatæ constitutiones curiæ aut cancellariæ Romanæ, quæ burfales dicuntur, & annatæ, seu taxationes beneficiorum, quas non solum Galli, nec tenentur in impetratione exprimere verum valorem beneficii, et si de his quædam compositiones solvantur. ¶ Notat tamen & insuper Rebuffus ad rub. de annatis, & de collatio in concord. arg. c. de trevis, & pac. iuncta glo. & Rebuff. in tract. nominatio. nu. 29. ob hanc rationem non observari concordatam in Gallia, nisi in quantum constituunt in fauorem & commodum ecclesie Gallicanæ. Et proinde non fuisse expressionis valoris beneficiorum regulam receptam in Gallia, licet fuerit statutum in concordatis & rubri. de mandatis apostolicis in fine, quod verus valor exprimat: alioquin gratiæ sunt ipso iure nullæ. ¶ Alia tamen poena eius qui vivens per simoniam obtinuit beneficium, & ratione illius collationis simoniacæ se beneficio intrusit, & electio possessorem, ut deponatur, c. 2. de sim. & ibi Panor. & in c. inquisitionis, nu. 7. de accusatione. Deficitur & gradu simoniacæ ordinans, & ordinatus, can. si quis episcopus, c. qui per pecuniam, c. sanctorum patrum, 1. q. 1. ¶ Item tamen simoniaci simoniacæ etiam a non simoniacis ordinati gradu deficiuntur quoque, nec cum illis dispensatur, c. cito, 1. q. 1. Sed hæc hætenus de simonia.

De Sacrilegiis. Cap. 14.

Lib. 4. §. 8. tit. 13. Lib. 9. C. tit. 29.

- 1 Sacrum in sacrilegio perpendendum. Et sacrum proprie quid, & quomodo fiebat, & fiat nunc.
- 2 Vota priuatorum non sacra.
- 3 Sacrum latiori appellatione idem quod sanctum. Quod tamen proprie distinctum.
- 4 Sanctiores que.
- 5 Religiosiores que, quidve religiosum.
- 6 Sacra res generalissima appellatione que dicantur. Sacrilegius instar que. Et species, eod. §. 7.
- 7 Sacra publica & privata.
- 8 Sacrilegi qui proprie.

¶ Via tamen sit sacrum, quod in sacrilegi crimen incidat, considerandum esse monet Paulus Iuricus consultus, l. sacrilegi, 9. ad leg. Jul. pecul. P. in poena imponenda: ut que dilucidius appareat quid sit sacrilegium, prius quid sacrum explicandum est. Proprie itaque sacrum dicitur, Deo consecratum, secundum Festum, lib. 17. Et sacra res, que rite per pontifices Deo dedicata sunt, §. sacra res, de rer. divis. Res sacre olim publice fiebant, id est, publica auctoritate & iussu populi, ut lex Papyria vetabat in iussu plebis consecrari, Cicer. pro domo sua, olim a consule, dictatore, imperatore, aut alio summo magistratu, per solemnia verba, præeunteq; carmen sum. pontif. l. sacra, 9. & l. in tantum, 6. §. sacra. 1. de rer. divis. lib. 1. P. tit. 8. hodie vero, d. §. sacra, eod. apud Justin. eod. titu. de eccles. tit. ut nullus fabric. orat. dom. & c. coll. 5. tit. 17. in Ausben. & c. aqua,

